

Folkhögskolans samtidshistoria: Deltagare och kursutbud 1997-2016

Erik Nylander

Book Chapter

N.B.: When citing this work, cite the original article.

Part of: Folkhögskolan 150 år, Eds Ann-Marie Laginder, Eva Önnesjö, Irma Carlsson och Erik Nylander, 2018, pp. 363-379. ISBN: 9789198021363

Series: Föreningen för Folkbildningsforskning. Årsbok

Copyright: The authors/Föreningen för Folkbildningsforskning

Available at: Linköping University Institutional Repository (DiVA)

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-148209>

Folkhögskolans samtidshistoria: Deltagare och kursutbud: 1997-2016

Erik Nylander¹ och Tomas Östlund²

I detta avslutande bidrag har vi tagit hjälp av officiell statistik för att ge en översiktlig bild av hur folkhögskolans kursutbud förändrats de senaste två decennierna (1997 – 2016). Fokus i texten är institutionella skillnader i folkhögskolornas kursutbud, främst mellan allmän och särskild kurs, samt förekomst av olika deltagargrupper (kön, ålder, födelseland). Med hjälp av heltäckande deltagarstatistik visar vi att det skett ett skifte i dominansförhållandet mellan allmän och särskild kurs under perioden 1997 – 2016, där särskild kurs nu utgör en större verksamhetsgren än allmän kurs. Ämnesmässigt dominerar särskilda inriktningar mot musik, bildkonst och annan estetisk verksamhet. Mer marginell är verksamhet inriktad mot politik, ekonomi, demokrati och annan samhällsvetenskap. Skillnaderna mellan kurstyperna allmän och särskild kurs går igen vid en demografisk analys av vilka deltagargrupper som antas där yngre deltagare och deltagare födda utrikes har kommit att bli allt vanligare på allmän kurs. Det särskilda kursutbudet går däremot mot en större åldersblandning samtidigt som kvinnliga deltagare är i klar majoritet och andelen födda utrikes inte ökar fullt lika drastiskt. Skillnader finns också i antalet individer boendes på internat där skolinternaten främst verkar utnyttjas av riksrekryterande kurser inriktade på kulturella verksamheter (musik, bild, hantverk, scenisk konst). Vi visar också att folkhögskolornas utbildningslandskap i viss mån blivit alltmer urbant, då skolor belägna i större städer står för en allt större del av den totala mängden utbildning.

Folkhögskolan har förändrats över tid. Detta gäller inte minst vilka deltagare som sökt sig till utbildningsformen samt i vilken typ av kurser de deltagit (Pfannenstill, 1968; Lundh Nilsson, 2010). En grundläggande orsak till att förnyelse och förändring pekats ut som ett institutionellt signum har att göra med att folkhögskolorna saknar nationellt fastlagda kursplaner vilket gör dem mer flexibla än andra utbildningsinstitutioner (Larsson, 2005). Eftersom det står skolorna fritt att uppfinna nya kurser, omforma innehåll och inrikta sig mot nya målgrupper är utbildningsformen också mindre förutsägbar än andra utbildningsinstitutioner. Så stämmer då gårdagens föreställningar och ideal om folkhögskolornas verksamhet med vad som faktiskt görs i praktiken? Vad vet vi egentligen om folkhögskolans kursutbud och deltagare

---

¹ Linköpings Universitet. Mail till författare: erik.nylander@liu.se

² Folkbildningsrådet.

av idag? På vilket sätt har folkhögskolornas kursutbud förändrats de senaste decennierna och hur tar sig detta i uttryck i officiell statistik? Detta är några av de frågor vi söker svar på i detta bidrag.

Med tanke på att den svenska folkhögskolan stoltserar med en 150-årig historia utgör de senaste två decennierna en mycket blygsam tidsram att studera dessa förändringar. Möjligen kunde man också ha förväntat sig att folkhögskolorna, givet dess långa historia och gradvisa institutionalisering, inte skulle ha förändrats nämnvärt under en så förhållandevis kort undersökningsperiod (1997–2016). Men de översiktsbilder av folkhögskolornas kursutbud som vi kommer att presentera innehåller faktiskt en del statistiska trender och tendenser som kan vara värda att uppmärksamma. Frågorna som står i fokus för våra efterforskningar har två övergripande teman. För det första undersöks förändringarna i folkhögskolornas organisering av kursutbudet, till exempel populariteten för olika tematiska inriktningar, antal deltagare per kursstyp, andel uppdragsutbildningar och skolornas geografiska läge. För det andra spårar vi vilka förändringar som ägt rum i skolornas rekrytering om hänsyn tas till demografiska variabler bland deltagarna såsom deras kön, födelseland eller ålder.

Källa för analysen utgör Statistikrapport, som är benämningen på det digitala kursregistret över folkhögskoleverksamheten. Databasen, med vars hjälp vi gjort analyserna, består av 567 641 deltagare i långa kurser på höstterminerna och 2 548 935 kortkursdeltagare per helår i perioden 1997 – 2016. Eftersom ambitionen med redovisningen är att ge en statistisk bild av kursutbudet för samtliga landets dåvarande 154 folkhögskolor (2017) kommer vi inte att redogöra för eventuella skillnader mellan folkhögskolorna eller fördjupa oss i specifika ämnesinriktningar och program. För att underlätta läsningen av diagrammen som utgör textens empiriska grund förses statistiken med en utförligare kommentar i nästkommande stycke.

Folkhögskolans kursutbud i ord

Folkhögskolornas ordinarie kursverksamhet har som bekant ändrat karaktär över dess 150-åriga historia. Ett spänningsförhållande som återkommer i folkhögskolehistorien är det mellan allmänbildande och yrkesinriktade kunskaper. Gustavsson (1991) har påtalat hur bildningsbegreppet som sådant bär

på ett spänningsförhållande ”mellan process och mål, jämlikhet och elitism, sammanhang och specialisering” vars uttryck och betoning växlar i folkbildningshistorien. Lundh Nilsson (2010) har visat hur folkhögskolan haft en tydlig yrkesinriktad profil under en stor del av sina första sju decennier (1868–1940), där de mer medborgerliga ämnena länge var förbehållna männen och kvinnornas deltagande koncentrerades till ämnen kopplade till lanthushållet, familjen och hemmets trevnad. Samtidigt har flera forskare påvisat att kvinnornas folkhögskolestudier var av särskild vikt för att göra entré på en icke-agrar arbetsmarknad (se till exempel Lundh Nilsson, 2010; Terning, 1968).

I folkhögskolorna av idag hittar vi relativt få utbildningar som officiellt klassas som yrkesutbildningar men spänningen mellan allmänbildning och kultivering av yrkeskunnande, jämlikhet och elitism, generella respektive specialiserade kunskaper finns likafullt kvar. I officiell folkhögskolestatistik skiljs det mellan två typer av långa kurser. Allmän kurs som är av mer grundläggande karaktär och som primärt vänder sig till deltagare som inte fullgjort sin grundskole- eller gymnasieutbildning. De allmänna kurserna uppfattas ofta som ett alternativ till komvux för att få grundläggande behörighet att söka vidare till högskola eller yrkeshögskola. Folkhögskolorna måste också ha minst 15 procent av sin totala verksamhet som allmän kurs om de vill ha statsanslag, vilket på sätt och vis garanterar eller tvingar folkhögskolorna att ta emot deltagare som saknar grundläggande behörighet till vidare studier. Tidigare forskning har pekat på att andelen deltagare med funktionsvariationer har ökat drastiskt på de allmänna kurserna och dess kompensatoriska funktion i utbildningssystemet har framhållits (Nylander et al, 2015).

De längre kurser som inte syftar till att få ett omdöme vilket motsvarar grundskole- eller gymnasieexamen, klassificeras istället som särskilda kurser. Den särskilda kursverksamheten är betydligt mer heterogen till sitt innehåll, men tenderar att vara mer specialiserad och inriktad på estetiska och kulturella ämnen av olika slag (musik, bild, hantverk, teater). Tidigare forskning indikerar att det inom det särskilda kursutbudet finns stora skillnader med avseende på kursernas sociala rekryteringsmönster, deras förkunskapskrav samt i vilken grad utbildningarna leder fram till kulturella yrkesfält (Nylander, 2014; Fürst, 2018). Vid sidan av de långa kurserna finns också kortkursverksamheten vilken

oftast begränsar sig till 1–14 kursdagar. Inte sällan ges kortkurserna på sommaren.

Trots att folkhögskolans indelning mellan allmän och särskild kursverksamhet döljer en hel del intern variation, ger den oss en bra utgångspunkt för att börja undersöka övergripande förändringar i utbildningslandskapet de senaste decennierna. I Figur 1 och Figur 2 ser vi att det sker ett skifte i dominansförhållandet mellan allmän och särskild kurs, avseende vilken kursstyp som attraherar flest antal deltagare och som har flest registrerade deltagarveckor, under perioden 1997 – 2016. Under slutet av 1990-talet och fram till år 2006 var allmän kurs fortfarande större än de särskilda kurserna. Men i och med utfasningen av vuxenutbildningsreformen Kunskapslyftet och den särskilda utbildningssatsningen övertar de mer specialiserade kurserna rollen som folkhögskolans dominerande kursform. I undersökningsperiodens senare hälft ser vi en permanent och kraftig minskning i antalet individer som går korta kurser på folkhögskola. År 2009 infördes deltagarrapportering i den korta kursverksamheten, vilket ser ut att ha påverkat antalet inrapporterade deltagare. Antalet kortkurser som överhuvudtaget erbjuds av folkhögskolorna blir också färre under tidsperioden, vilket lär ha bidragit till dess kraftigt minskande andel.

Med andra ord kan vi konstatera att folkhögskolornas långa och reguljära kursverksamhet alltmer kommit att ske inom det så kallade särskilda kursutbudet. Bryter vi ned dessa volymer per ämnesinriktning och tematiskt område – se Figur 3 och Figur 4 – ser vi att det är inom de musikaliska, estetiska och kulturellt orienterade verksamhetsområdena som de riktigt stora deltagarskara finns. Bland dessa är ämnesblocket med inriktning mot musik klart störst, följt av bild & form, slöjd & hantverk samt scenisk konst. Inom de mer betydevetenskapliga och humanistiskt orienterade ämnesinriktningarna är det främst religion och livsåskådningsfrågor som attraherar betydande deltagarskara. Språkutbildningar och kurser med inriktning på personlig hälsa är två andra ämnesprofiler som gör visst avtryck i statistiken. Betydligt mindre framträdande är kurser med inriktning mot politik, demokrati, ekonomi och annan samhällsvetenskap, vilket tidigare lyfts fram som ett centralt inslag i utbildningsformen, särskilt vid de så kallade rörelsefolkhögskolorna (se till exempel Larsson, 2006; Pfannenstill, 1969).

Folkhögskolorna tillförs, vid sidan av det så kallade folkbildningsanslaget, från tid till annan också resurser för att genomföra uppdragsutbildningar och riktade insatser mot specifika målgrupper. Bakom dessa uppdragsbeställningar återfinns inte primärt huvudmän kopplade till sociala rörelser eller det civila samhället utan resurserna kommer främst från statliga myndigheter såsom Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket. I Figur 5 ser vi den totala omfattningen av denna form av konjunkturberoende uppdragsutbildning. Detta är en verksamhetsgren som har vuxit över tid för att hösten 2016 omfatta 7 740 deltagare. Inom ramen för de två decennier vi tittat närmare på går det att identifiera två större vågor av inflöden på folkhögskolornas uppdragsutbildningar. Den ena vågen initieras med det första Kunskapslyftet (1997 – 2002) och fñas ut först 2006. Den andra vågen av uppdragsutbildningar påbörjas några år efter finanskrisen (2007 – 2008) och tycks fortsätta ända in i våra dagar (2010–). Denna senare våg inbegriper, vid sidan av riktade insatser mot långtidsarbetslösa och aktivitetsåtgärder i studiemotiverande syfte, även etableringskurser och riktade språkutbildningar till migranter.

En vanlig föreställning kring folkhögskolorna har att göra med deras lokalisering. Skolorna är ofta vackert belägna på den svenska landsbygden och många folkhögskolor har internat (Terning, 1968; Larsson, 2006; Mustel, 2013). Skolorna med internat ger deltagarna möjlighet att bo på skolan där de studerar. Livet koncentreras därigenom till en och samma plats oavsett om man studerar, sover, äter eller umgås med vänner (Larsson, 2006). Att förhållandevis många folkhögskolor fortfarande är belägna på mindre orter och landsbygd är en följd av skolornas ursprung i att ge den svenska bondeklassen bildning parallellt med jordbruksinriktade specialistkunskaper (Lundh Nilsson, 2010). Smärre förändringar i skolornas geografiska upptagning ser dock ut att ske i vår egen närtid (Figur 6). Andelen helårsdeltagare i den långa kursverksamheten – allmän såväl som särskild kurs – har under senare decennierna kommit att koncentreras alltmer till folkhögskolorna belägna i stora och större städer. Folkhögskolor i glesbygdskommuner och även förortskommuner uppvisar istället en svagt avtagande andel av den totala mängden helårsstuderande på folkhögskola. Förändringen mot ett alltmer urbant folkhögskolelandskap sker relativt sakta men är, likväl, en påtaglig tendens i den övergripande statistiken.

Även föreställningen om internatet som folkhögskolans primära organisationsform finns det skäl att problematisera eller, kanske snarare, omvärdera.

Figur 7 visar antal internatboende deltagare efter kurstyp mellan åren 1997 och 2015. Här kan vi se en tydligt nedåtgående trend av internatboende bland deltagare på allmän kurs, vars inrapporterade volym faller tillbaka kontinuerligt år efter år. På särskilda kurser har de internatboende individerna istället legat på en ganska jämn nivå under tidsperioden. Att internatboendet visar sig vara ett mer populärt boendalternativ för deltagarna på de estetiska specialkurserna kanske inte är så förvånande. Folkhögskolestudierna där attraherar ju bland annat deltagare som i högre grad valt att flytta för att möjliggöra fortsatta studier. Eftersom huvuddelen av de särskilda kurserna befolkas av deltagare som brinner för en specifik kulturell uttrycksform – såsom till exempel olika musikgenrer, bildkonst, textil hantverk eller teater – har det klara fördelar att bo i anknäring till de studios, replokaler eller de materialsamlingar som möjliggör konstant träning och förfining av hantverksskickligheten.

Allmän kurs tenderar, å sin sida, att ha ett betydligt mer lokalt upptagningsområde vilket möjliggör för dessa deltagare att bo kvar hemma. Den sociala blandning som ofta associeras med folkhögskolornas skolinternat beror dock delvis på dess förmåga att attrahera många olika deltagargrupper att bo på skolan. Sammantaget visar statistiken stora skillnader mellan hur många deltagare på allmän respektive särskild kurs som väljer att bo på internaten, vilket i förlängningen också lär minska mötesytan mellan deltagare av olika social bakgrund och med skilda livserfarenheter i bagaget.

Deltagarna i absoluta och relativa tal

Vid sidan av volymförändringar i kursutbudet präglas folkhögskolorna också av vilka deltagargrupper som söker sig till utbildningsformen. I kartläggningens andra del går vi igenom hur folkhögskolornas långa kurser – allmän respektive särskild kurs – förhåller sig till demografiska variabler hos deltagarna såsom kön, ålder och födelseland. För allmän kurs kan vi se en trend mot en allt jämnare balans mellan andelen kvinnor och män. År 2016 var det 45 procent manliga respektive 55 procent kvinnliga deltagare på de allmänna kurserna,

medan det tjugo år tidigare var cirka 10 procentenheter högre andel kvinnor (64 procent). Till det särskilda kursutbudet (Figur 9) söker sig alltså primärt kvinnliga deltagare, även om det skiljer sig oerhört mycket åt mellan de olika kursprofilerna där till exempel jazz och rock utmärker sig som mansdominerande.

Sammanlagt ligger könsfördelningen inom det särskilda kursutbudet relativt stabilt runt 64 procent kvinnor respektive 36 procent män.

Figur 10–14 visar på den relativa och absoluta åldersstrukturen inom det allmänna och särskilda kursutbudet på folkhögskola. Vi ser stora skillnader i de statistiska jämförelserna mellan det absoluta antalet deltagare (Figur 10–11) och det relativa andelsmåttet i procent (Figur 12–13). Att andelen yngre deltagare ökar mycket kraftigt på allmän kurs blir till exempel tydligt först när vi mäter rekryteringen i de yngre åldrarna relativt till de andra ålderskategorierna (Figur 12). Resultaten visar också på en kraftig minskning av andelen deltagare på allmän kurs i åldersspannet 30 till 45 år, vilket sannolikt bör relateras till utfasningen av vad som kallats ”den särskilda utbildningssatsningen”, det vill säga förlängningen av Kunskapslyftet som nämndes tidigare.

I det särskilda kursutbudet (Figur 11 och 13) ser ålderskompositionen annorlunda ut. Åldersfördelningen är där mer balanserad och andelen äldre deltagare (46 år och uppåt) ökar markant under tidsperioden. Ungdomar i åldern 18–24 är en grupp vars relativa andel faller tillbaka till förmån för de äldre ålderskategorierna. Statistiken avslöjar dock inte om dessa äldre deltagargrupper läser på helt andra kurser än de yngre individerna, till exempel seniorkurser, men det är tydligt att det särskilda kursutbudet sammanlagt appellerar till bredare och mer heterogena grupper åldersmässigt än vad det allmänna kursutbudet gör. Den sista figuren om folkhögskolans rekrytering (Figur 14) visar att allmän kurs blivit en allt viktigare väg för utrikes födda att skaffa sig behörighet för högre studier. Andelen deltagare på allmän kurs födda utrikes mer än dubblas i undersökningsperioden, från 16 till 37 procent. Denna institutionella förändring speglar således en kraftig förändring i rekryteringen till allmän kurs, alltmedan andelen utrikes födda är klart mindre på särskild kurs (11 procent) och ytterst marginell på korta kurser (1 procent).

Sammanfattning och uppslag för framtida forskning

I detta bidrag har vi, med utgångspunkt i officiell statistik, gett en översiktlig kartbild över hur sammansättningen av deltagarna och kursutbudet på folkhögskolorna förändrats mellan åren 1997 och 2016. Att målgrupper och kursinnehåll ändras över tid är ingenting unikt med de senaste decennierna utan snarare ett institutionellt signum som går rakt igenom folkhögskolehistorien (Larsson, 2005). Det sätt som folkhögskolornas verksamhet styrs på gör det synnerligen viktigt att studera utbildningsformen empiriskt då gårdagens sanningar lätt kan bli dagens osanning och vad som gäller i en folkhögskola kan skilja sig radikalt från en annan. Med utgångspunkt i statistiska jämförelser av kursutbudet mellan åren 1997 och 2016 har vi här försökt titta på vilka övergripande trender och tendenser som präglar de senaste två decenniernas folkhögskoleverksamhet. Några av resultaten ur kartläggningen kan anses speciellt värda att lyfta fram för vidare diskussion eller som uppslag för framtida forskning.

En tydlig trend på de allmänna kurserna visar hur andelen deltagare som är födda utrikes ökat kraftigt. År 1997 utgjorde denna grupp 16 procent av deltagarna till att två decennier senare utgöra 37 procent. Satt i relation till andra kartläggningar som pekat på hur andelen deltagare med funktionsvariationer också ökat kraftigt inom den allmänna kursverksamheten (Nylander et al, 2015), så finns det fog att fråga sig hur lärarkåren på dessa kurser klarar av de nya utmaningar som förändringarna i sammansättningen av deltagare kan tänkas föra med sig. Vilka nya och gamla kompetenser fordras av lärarna på allmän kurs för att tillmötesgå och anpassa undervisningen så att de ger alla dessa deltagare chansen att fortsätta lära sig? Hur går man tillväga i klassrum där stora koncentrationssvårigheter hos somliga deltagare förenas med språkliga utmaningar hos andra? Vänder man på frågan kan man förstås också fråga sig vilka nya möjligheter som den delvis förändrade deltagarsammansättningen innebär och på vilka sätt folkhögskolorna kan bejaka denna utveckling för att fortsätta utveckla sin egenart?

Vi har också visat hur uppdragsutbildningar kommit att bli en betydande verksamhetsgren och hur dessa idag främst består av olika myndighetsuppdrag

snarare än som beställningar kopplade till en ideologiskt förankrad huvudman eller social rörelse (Pfannenstill, 1968, 1969). Inte heller denna problematik är dock helt ny. Pfannenstill (1968, s. 28) skriver till exempel i jubileumsskriften för folkhögskolan 100 år att frågan om elevsammansättningen debatterades livligt under 1930-talet, en period då det ofta uttrycktes farhågor om att den allt högre andelen arbetarbarn och arbetslösa skulle förändra folkhögskolans karaktär och erodera ”det fria valet” och ”bildningstörsten”. Men det finns sannolikt goda skäl att titta närmare på var dessa tillfälliga resurser kommit ifrån, hur de använts och hur detta sedan kommit att påverka folkhögskolornas verksamhet och allmänhetens idéer om utbildningsformen.

Vad beträffar deltagarmönster, genomströmning och tematiska orienteringar kan det slutligen vara värt att återigen lyfta fram den heterogenitet och enorma variationsrikedom som utbildningsformen folkhögskola härbärgerar. Det samlade kursutbudet har visserligen alltmer kommit att få en dragning mot kulturens värld men vad som kännetecknar folkhögskolorna av idag, kanske mer än någonsin tidigare, är dess mångfald. Det variationsrika kursutbudet gör också att utbildningsformen vänder sig till grupper som annars inte skulle få en chans att mötas. Så de klassiska spänningsförhållandena inom folkbildningen – mellan amatörism och elitism, process och mål, nytta och nöje, allmänbildning och yrkeskunnande – lever alltjämt kvar, men tar sig också nya uttryck.

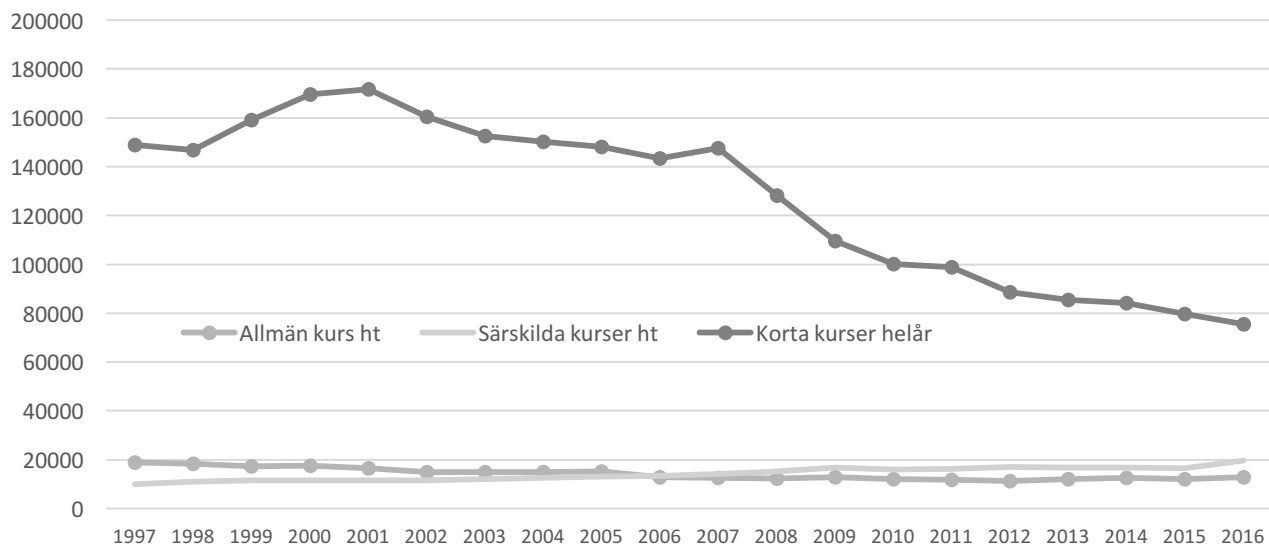
Figurförteckning

1. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare per kurstyp, 1997 – 2016
2. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagarveckor per kurstyp, 1997 – 2016
3. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare per ämne i särskilda kurser, jämförelse mellan fem årskullar 1997 till 2016
4. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare per område i särskilda kurser, klassificerade i sju teman, 1997 – 2016
5. Folkskolans kursutbud. Antal deltagare i uppdragsutbildningar, 1997 – 2016
6. Folkhögskolans kursutbud. Skolkommun aggregerad i sex kommuntyper, volymdiagram av folkhögskoledeltagare 1997 – 2016
7. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare i långa kurser boende på internat, 1997 – 2015
8. Folkhögskolans deltagare i allmän kurs, andel per kön, 1997 – 2016
9. Folkhögskolans deltagare i särskilda kurser, andel per kön, 1997 – 2016
10. Folkhögskolans deltagare i allmän kurs, antal individer i sex ålderskategorier, 1997 – 2016
9. Folkhögskolans deltagare i särskilda kurser, antal individer i sex ålderskategorier,

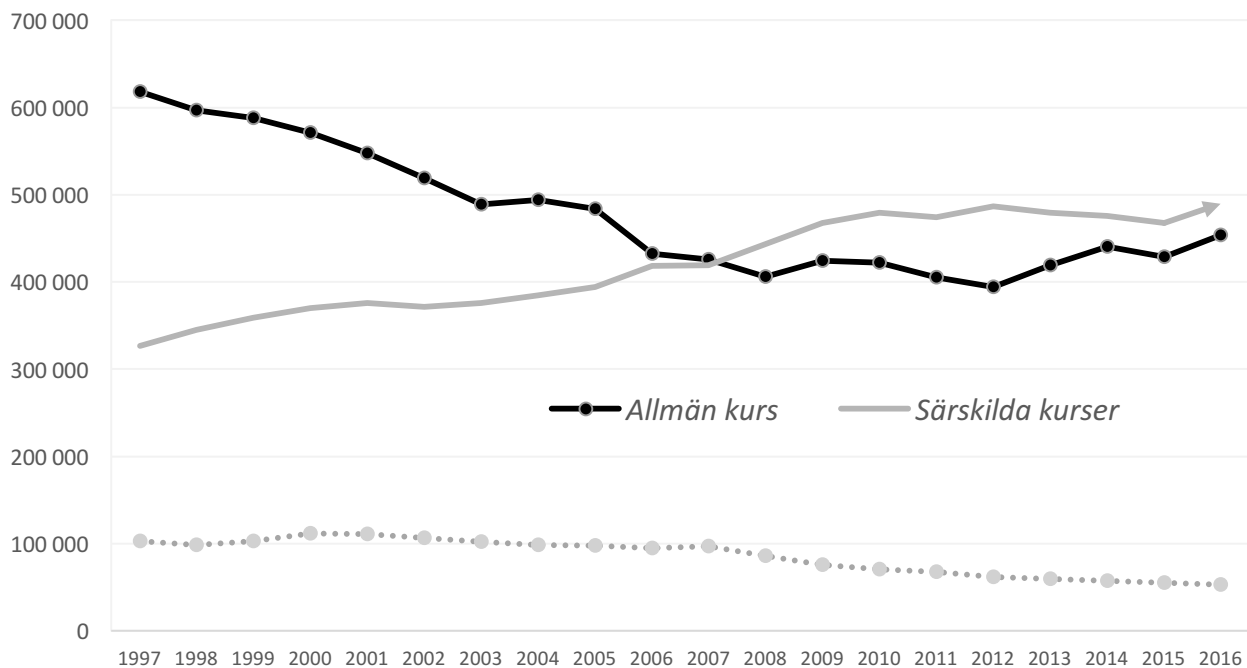
- 1997 – 2016
10. Folkhögskolans deltagare i allmän kurs, andel i sex ålderskategorier, 1997 – 2016
  11. Folkhögskolans deltagare i särskilda kurser, andel i sex ålderskategorier, 1997 – 2016
  12. Folkhögskolans deltagare födda utrikes, andel per kurstyp, 1997 – 2016
  13. Folkhögskolans deltagare i särskilda kurser, andel i sex ålderskategorier, 1997 – 2016
  14. Folkhögskolans deltagare födda utrikes, andel per kurstyp, 1997 – 2016

Kursutbud

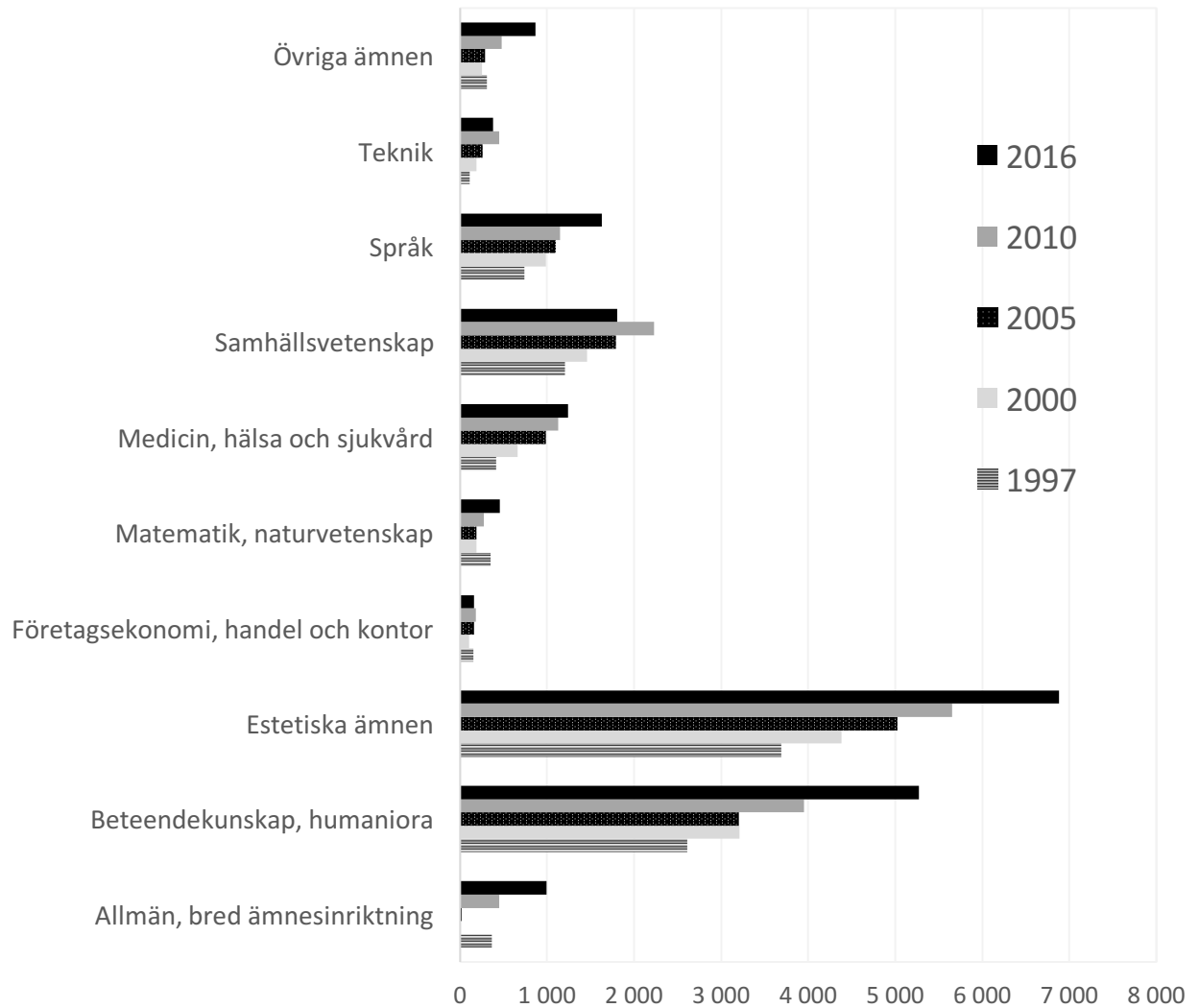
Figur 1. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare per kurstyp 1997-2016

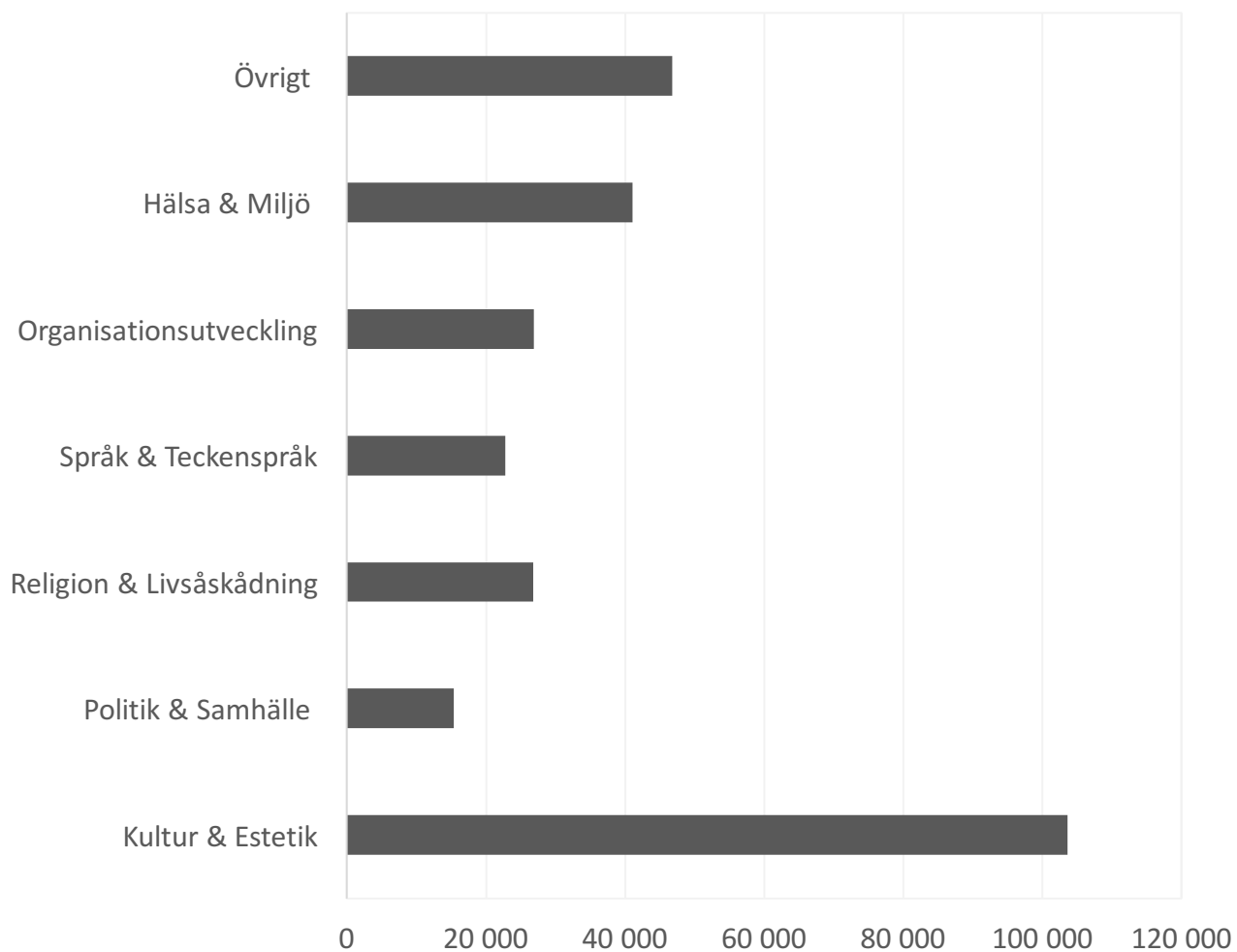
Figur 2 Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagarveckor per kurstyp 1997-2016

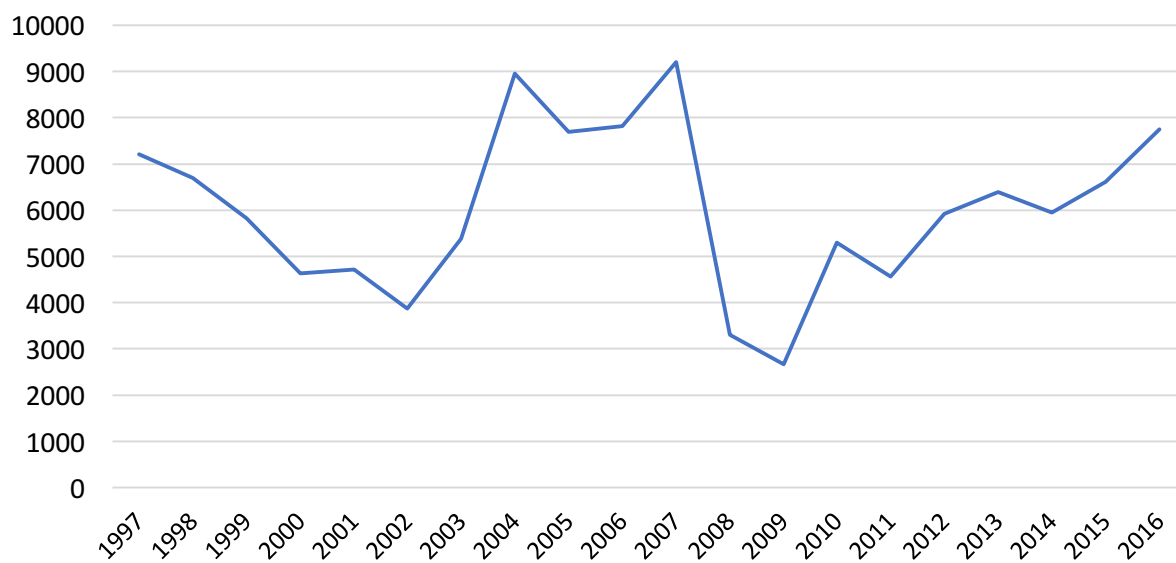
Figur 3. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare per ämnesinriktning i särskilda kurser, fem studiekohorter 1997 till 2016

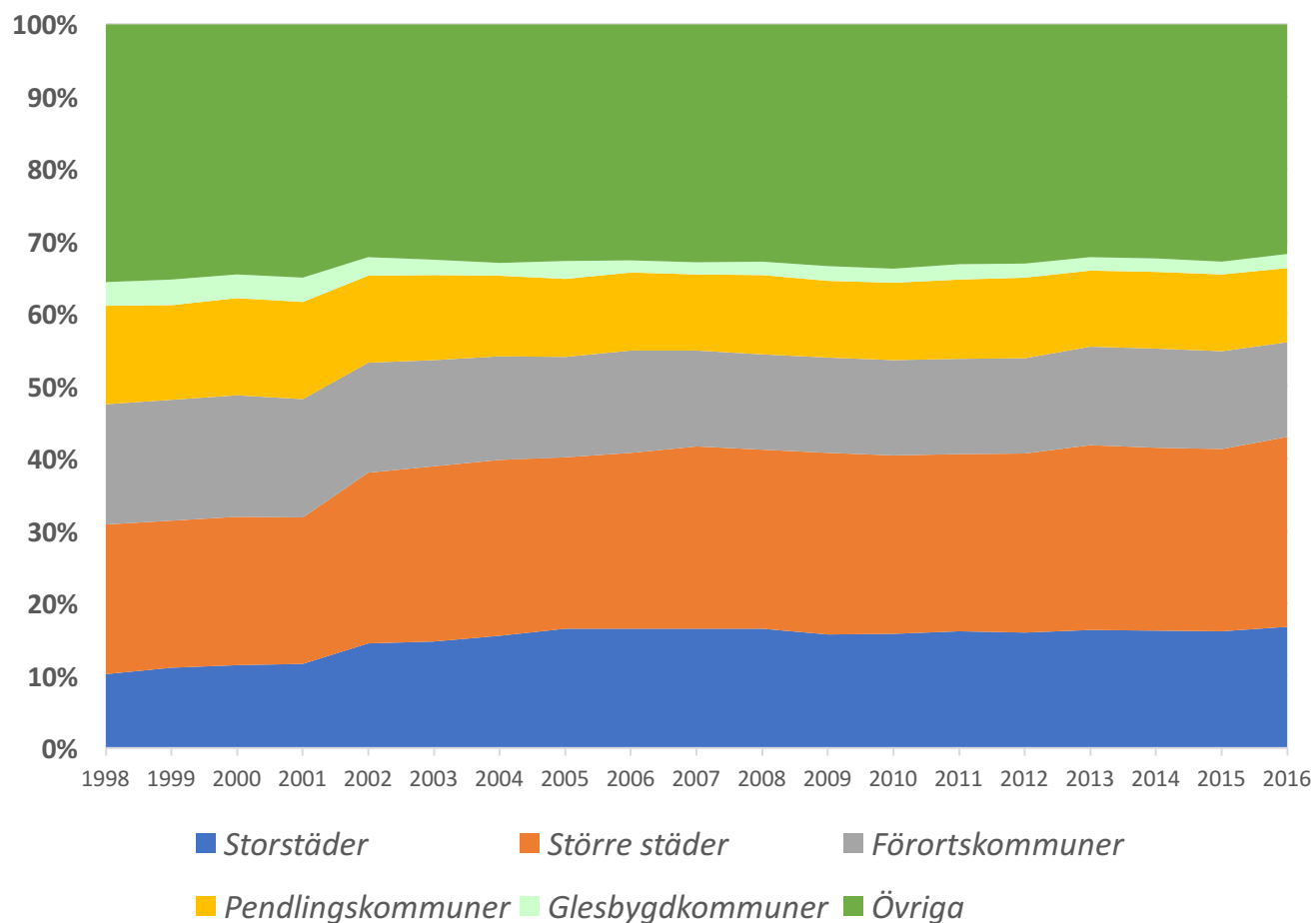
Figur 4. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare per område i särskilda kurser, sju tematiska aggregerat, 1997-2016

Figur 5. Folkhögskolans kursutbud. Antal deltagare i uppdragsutbildningar, höstterminen 1997-2016

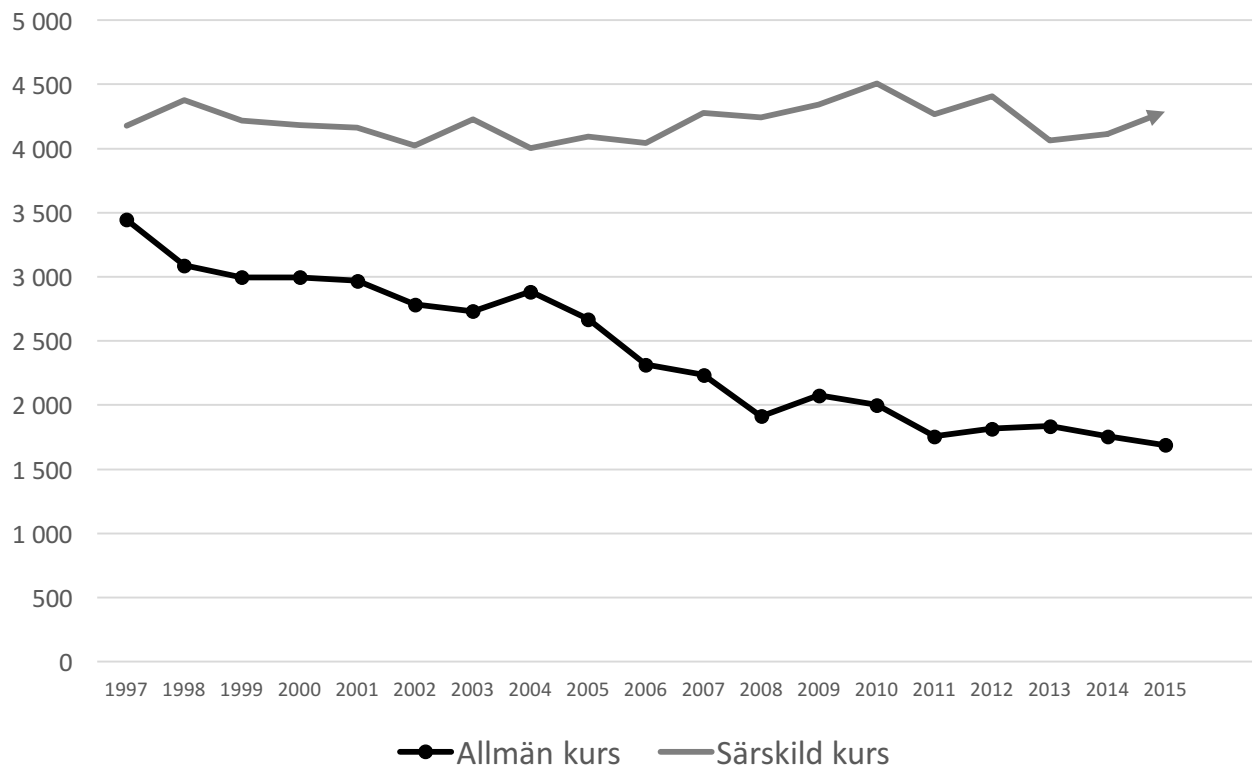

**Figur 6. Volymdiagram av folkhögskoledeltagare per skolkommun
aggregerad sex typer, 1997-2016**

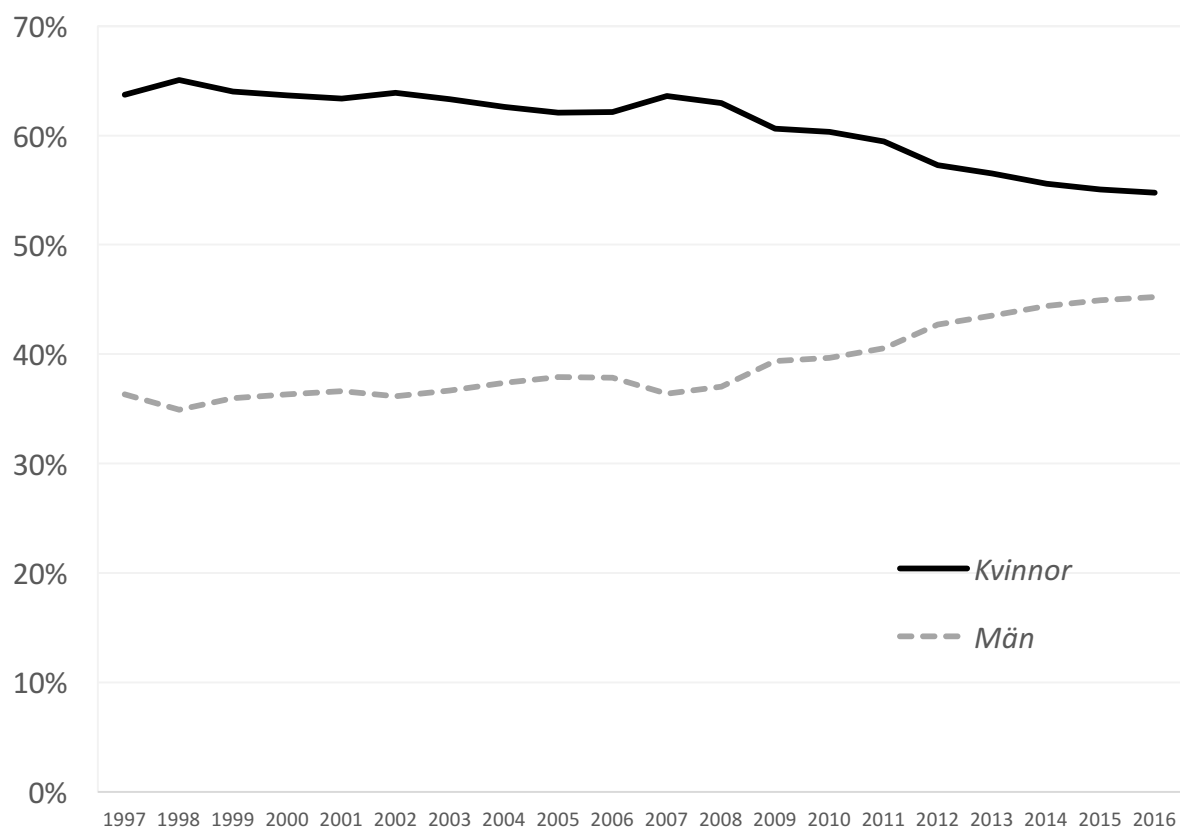

Figur 7. Antal deltagare på långa kurser boende på Internat, 1997-2015

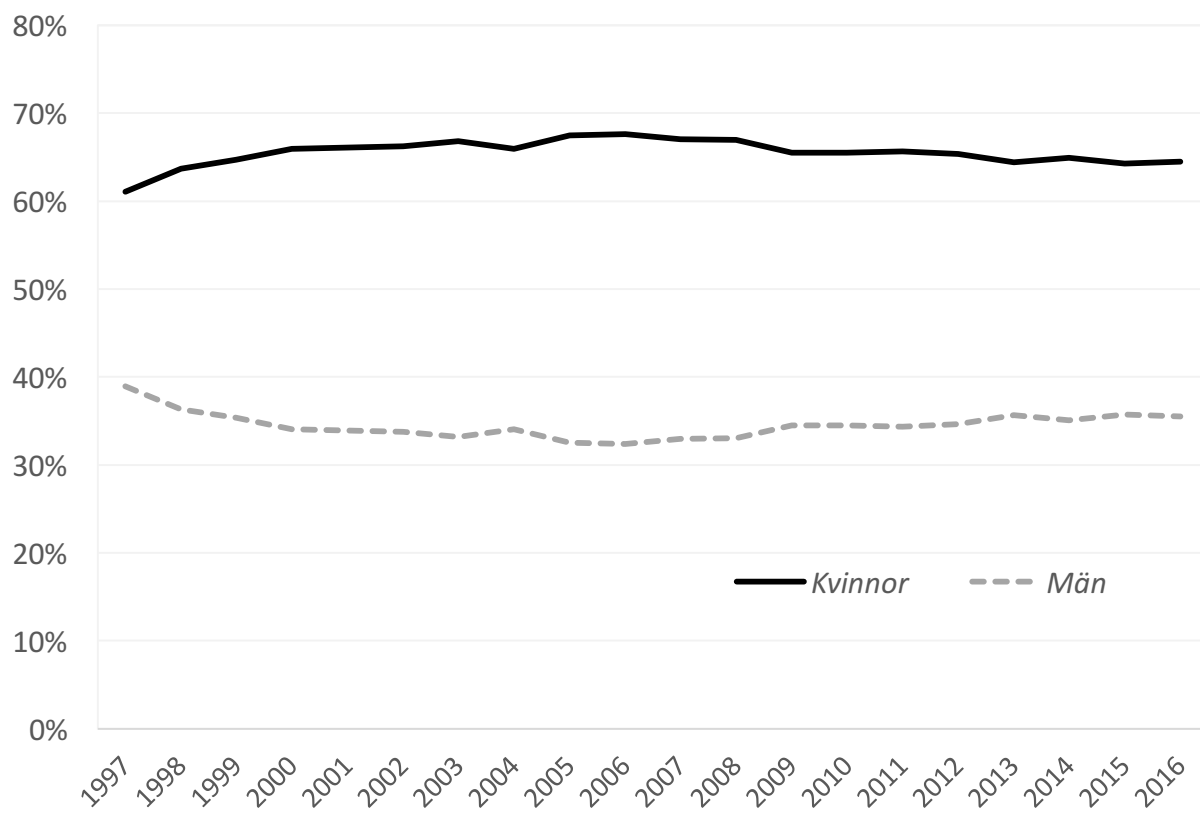

DELTA GARMÖNSTER

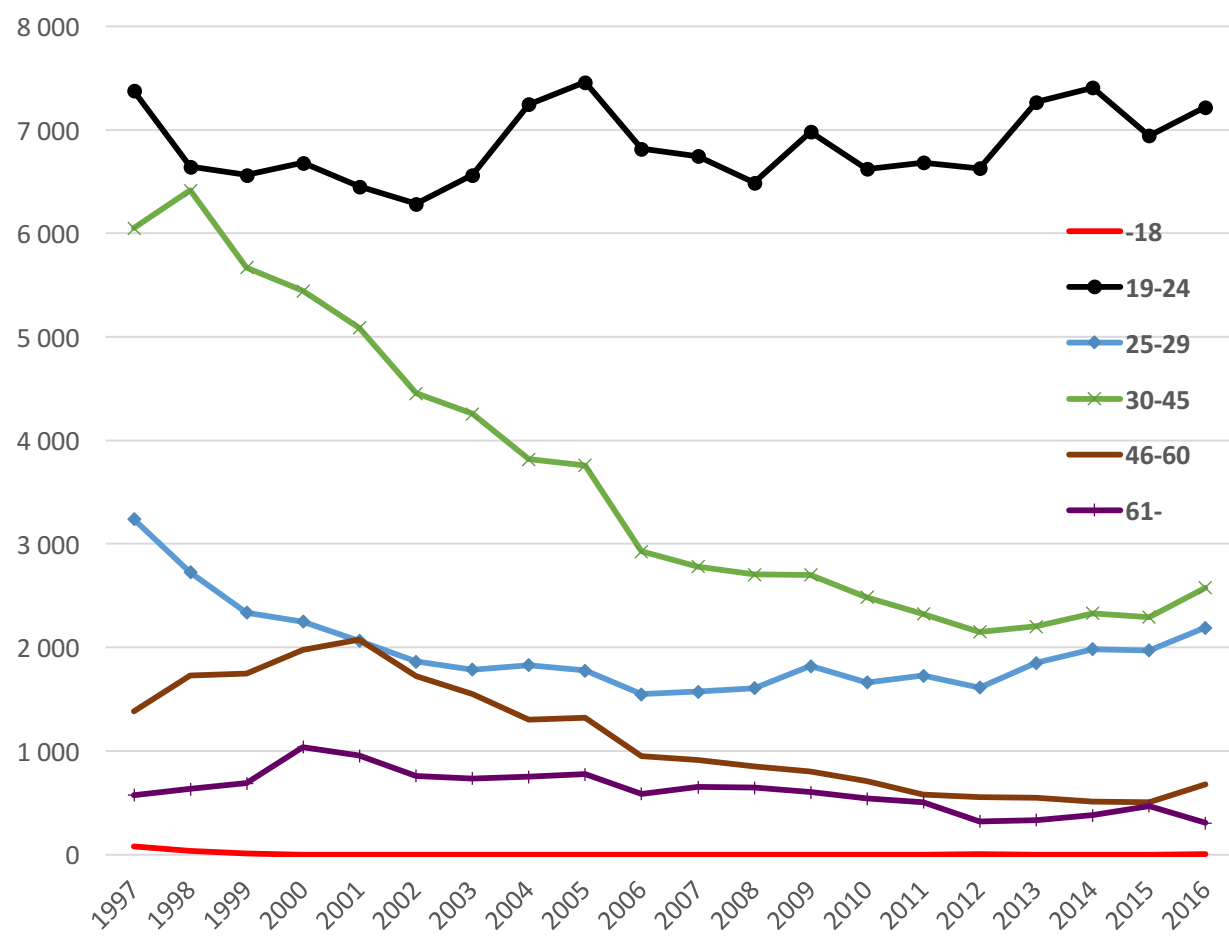
Figur 8. Folkhögskolans deltagare i allmän kurs, andel per kön 1997-2016

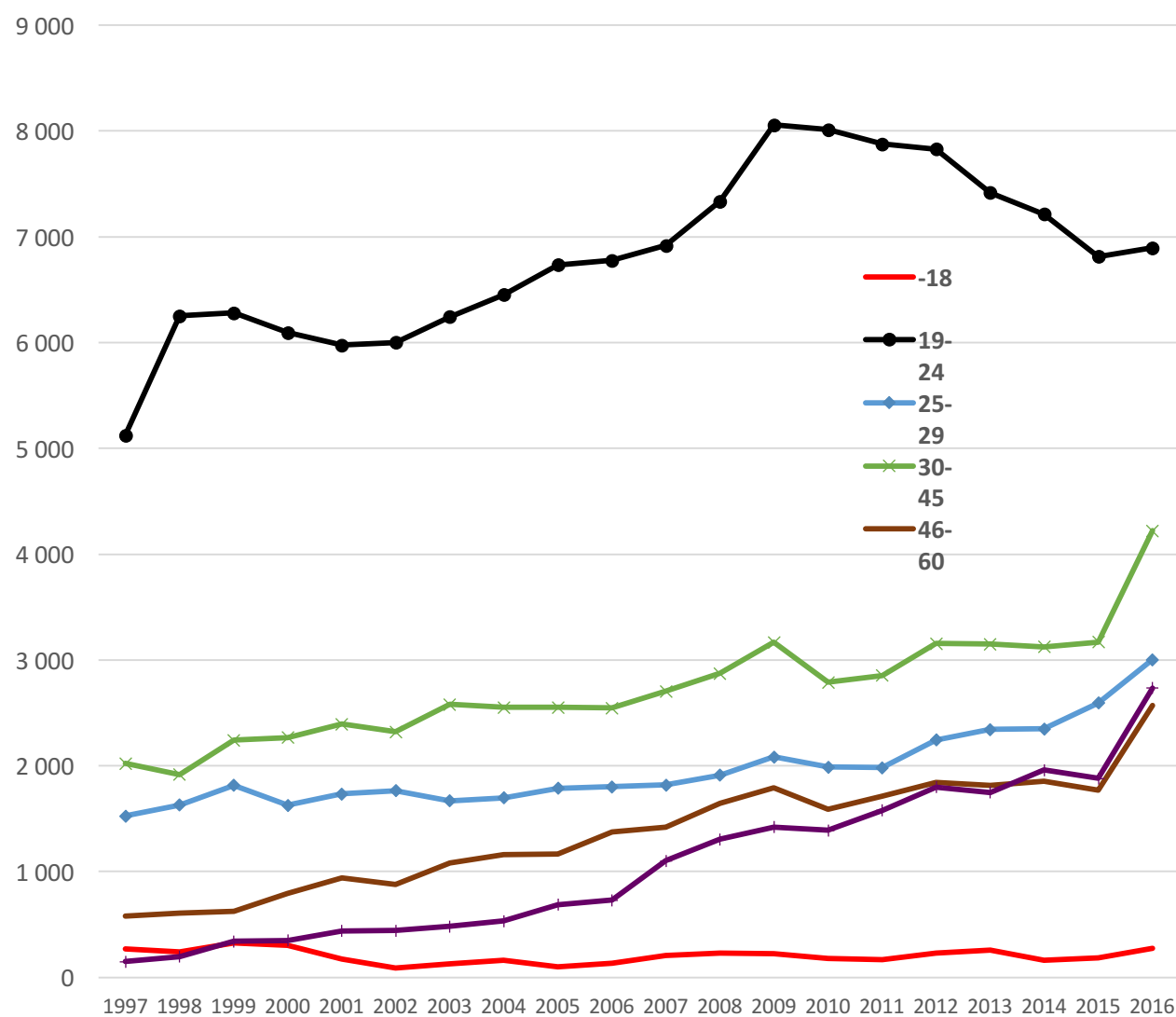
Figur 9. Folkhögskolans deltagare i särskilda kurser, andel per kön 1997-2016

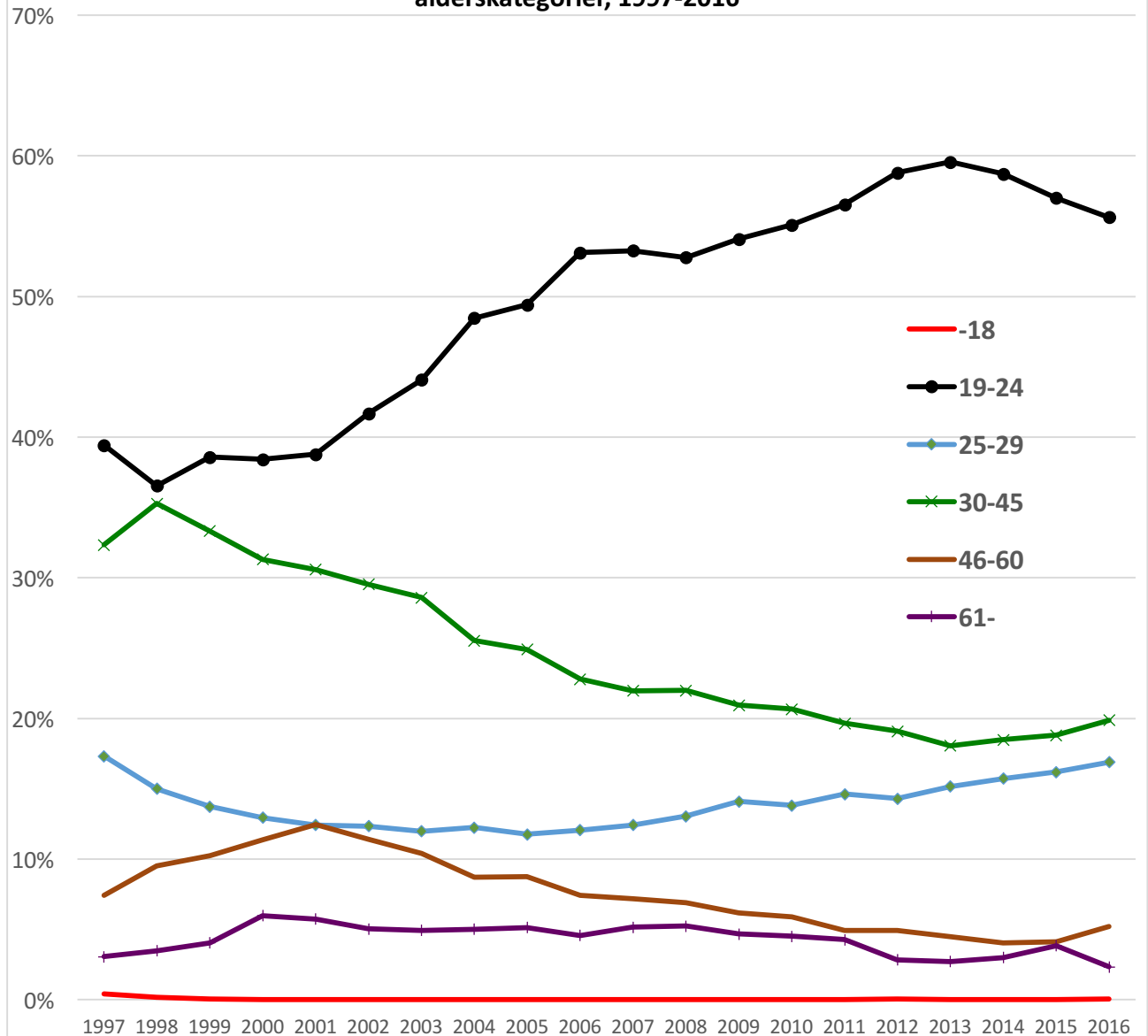
Figur 10. Folkhögskolans deltagare i allmän kurs, antal individer i sex ålderskategorier, 1997-2016

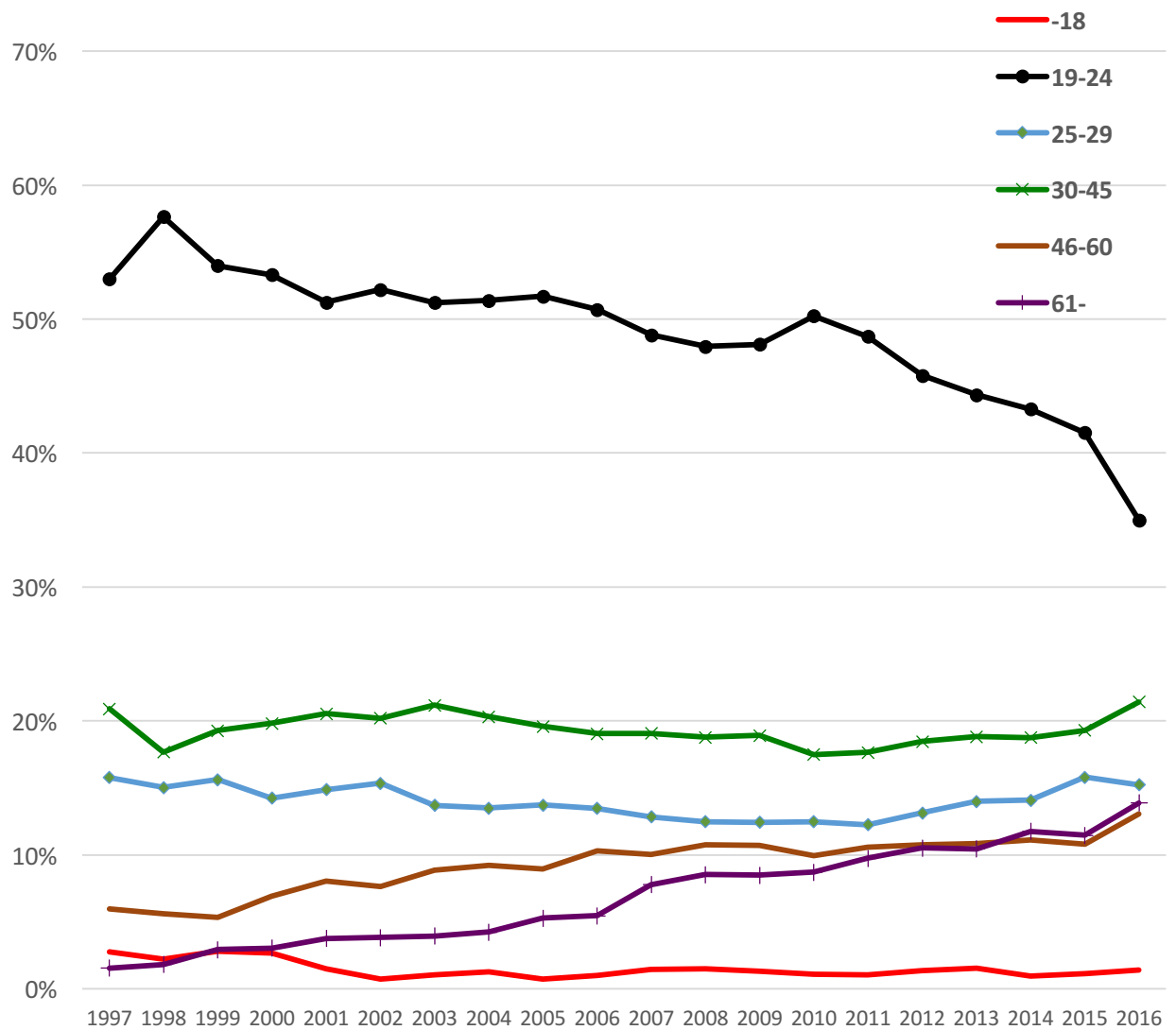
Figur 11. Folkhögskolans deltagare i särskilda kurser, antal individer i sex ålderskategorier, 1997-2016

Figur 12. Folkhögskolans deltagare i allmän kurs, andel i sex ålderskategorier, 1997-2016

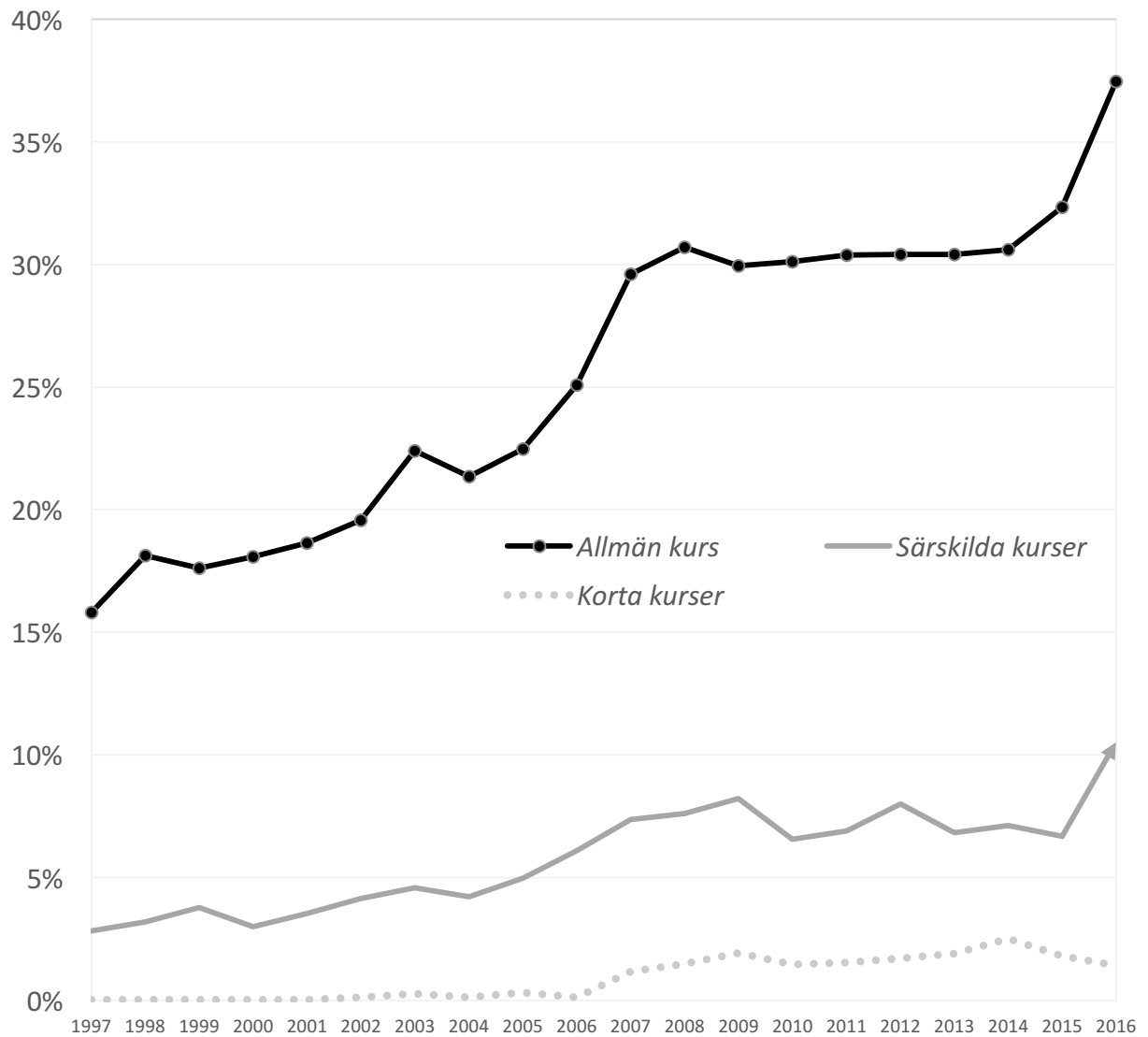

Figur 13. Folkhögskolans deltagare i särskild kurs, andelar i sex ålderskategorier, 1997-2016

Figur 14. Folkhögskolans deltagare födda utrikes, andel per kursstyp, 1997-2016

Referenser

Fürst, Henrik (2018) ”Skrivarlinjer och den skönlitterära debuten” i Ann-Marie Laginder, Irma Carlsson, Eva Önneshjög & Erik Nylander (Red.) (2018) *Folkhögskolan 150 år*, Föreningen för folkbildningsforskning.

Gustavsson, Bernt (1991) *Bildningens väg. Tre bildningsideal i svensk arbetarrörelse 1880-1930*. Stockholm: Wahlstrand & Widstrand

Larsson, Anna (2006) ”Folkhögskolans internat mellan hem och samhälle” I E. Mårland och C. Nordlund (Red.) *Topos: Essäer om tänkvärda platser och platsbundna tankar* (s.152–166). Stockholm: Carlssons.

Larsson, Staffan (2005) ”Förnyelse som tradition” i Ann-Marie Laginder & Inger Landström (Red.) *Folkbildning- samtidig eller tidlös?* Mimer, Linköping: Linköpings universitet.

Lundh Nilsson, Fay (2010). “Den svenska folkhögskolans yrkesinriktade utbildningar 1868-1940” I Fay Lundh Nilsson & Anders Nilsson (red.), *Två sidor av samma mynt? Folkbildning och yrkesutbildning vid de nordiska folkhögskolorna* (s. 81-110). Lund: Nordic Academic Press

Mustel, Kerstin (2013) *Lärande boende? En kartläggning av folkhögskolans internat*, Folkbildningsrådet.

Nylander, Erik (2014) *Skolning i jazz. Värde, selektion och studiekarriär vid folkhögskolornas musiklinjer*. Avhandling i pedagogik. Institutionen för beteendevetenskap och lärande. Linköpings universitet.

Nylander, Erik; Bernhard, Dörte; Rahm, Lina & Per Andersson (2015) *Olika tillsammans: En kartläggning av folkhögskolors lärmiljöer för deltagare med funktionsnedsättning*. Linköping University Electronic Press.

Pfannenstill, Bertil (1968). Elev- och lärarrekruteringen i Svensk folkhögskola 100 år. Del 4.(s 9-58) Stockholm: Liber

Pfannenstill, B. (1969). Folkhögskolans sociologiska referensram – ett teoretiskt utkast. *Sociologisk Forskning*, 6(4), 223–267.

Terning, Paul (1968) ”Folkhögskolan och den pedagogiska utvecklingen 1918-1968” i *Svensk folkhögskola 100 år*, del 3 (Stockholm, 1968).